

Nel Bonte heeft haar atelier in een gewezen betoncentrale, later een drukkerij, in Lichtervelde. “Ik heb ruimte, er is drijfkracht voor mijn keramiekoven en mijn laspost. Ik heb geluk.” Toch wil ze richting Antwerpen verhuizen, maar daar iets gelijkaardigs en betaalbaars vinden is niet evident. “Mijn werk is nomadisch en ikzelf ben ook een nomade. Ik vind het fijn om zowel met de trein als met de wagen rond te rijden en op zoek te gaan.”

Nel Bonte

Nomade in kunstenland

Basiskennis verwerven

Nel Bonte (°1986) was als kind nogal in zichzelf gekeerd, ze speelde zeer intens maar niet met andere kindjes. “Ze hebben in de lagere school nog een case study rond mij gemaakt. Ik was wat traag en in de eerste leerjaren was ik altijd bezig met kriebels en streepjes te zetten in mijn leerboeken.” Op een dag kwam een lokale kunstenaar naar de school en ging met de leerlingen aan het werk. Er werd een portretje getekend en met klei geboetseerd en het resultaat van kleine Nel viel op en mocht gezien worden. Zo mocht ze vanaf het derde leerjaar naar de muziekschool in haar geboortestad Roeselare. Haar beide ouders hebben artistieke belangstelling en dat helpt. Notenleer was niet echt wat ze wilde en dus werd er overgeschakeld naar de teken-scholen, wat ze heerlijk vond. Tijdens de vakanties werkte ze aan eigen projectjes in haar ‘studio’ in de tuin.

Na een semester in de moderne humaniora in Roeselare, en veel aandringen, mocht ze naar de Maricolen in Brugge. Daar is een kunsthumaniora die al heel wat goede kunstenaars een basis heeft gegeven. Ze kreeg er les van voortreffelijke leraars zoals beeldhouwer Adelin De Craene (°1951), schilder Johan De Loore (°1951) en Martine Debuf voor fotografie. Ze kreeg tijdens haar humaniorastudies zicht op diverse disciplines binnen de beeldende kunsten: van grafiek tot fotografie, schilderkunst en beeldhouwkunst.

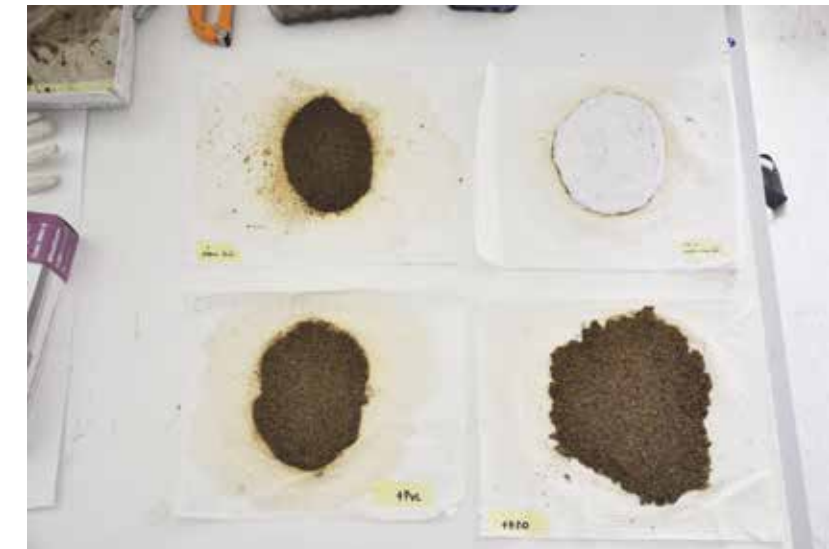
Na de humaniora moest Nel Bonte kiezen welke richting ze wou volgen. “De opleiding van Adelin De Craene was zeer klassiek en ik wou dat eigenlijk verderzetten. Net zoals bij de muziek heb je een basiskennis nodig en daarom wilde ik een grondige materialenkennis verwerven, een perfecte kop kunnen sculpteren.”

Er werd in die periode opnieuw gestart met een opleiding klassieke beeldhouwkunst in de Gentse academie met onder

meer Bart Vansteenkiste (°1957) en Ludwig Vandeveld (°1957) als docenten. Het was niet helemaal wat ze verwacht had. Ze deed haar jaar uit, was geslaagd en besloot om een stap terug te zetten en ruimtelijke vormgeving te volgen, een specialisatiejaar bij de Maricolen in Brugge. Nel Bonte: “Ik kreeg er les van Guy Duchene. Die man wist zoveel, hij leerde me werken met epoxy, met polyester en noem maar op, materialenkennis van het hoogste niveau. Dat ging ook van lassen, tot kennis van houtsoorten, zaagmachines, keramiek en zo meer. Hij leerde je ook zelf concepten te zoeken en leerde je eigenlijk alles wat nodig was om je idee te realiseren. En daarna moest je alles op schrift vastleggen, hoe je tewerk was gegaan, met welke materialen.” Die neerslag bleek belangrijk en bijzonder stimulerend.

Bezige bij

Na haar specialisatiejaar startte ze het tweede bachelor aan de Antwerpse academie waar ze les kreeg van onder meer Nadia Naveau (°1975) en Marc Jambers (°1947). Ze leerde nog meer bij, er was ruimte om na te denken over welke richting ze wilde uitgaan en ze kon ook starten met een eigen oeuvre.

Nel Bonte, 'eland'-papier, de eerste probeersels in Finland

Nel Bonte, *TYPEFACE-paper*, variabele dimensie, elandpapier met aquarel, residentie Finland

Nel Bonte, *Split*, 28 x 28 cm, aquarel, residentie in Finland

Tijdens haar lerarenopleiding had Nel Bonte een atelier in Antwerpen, later komt ze terecht in Lichtervelde eerst in een voormalig stoffenfabriekje en nadien in haar huidige ruime, industriële ruimte. Om dat te bekostigen werkte ze als freelance bij Nick Ervinck (°1981). Ze is er helaas moeten mee stoppen wegens polyesterallergie. Ze geeft wat les, begeleidt workshops en is nu sedert een tweetal jaar voltijds als kunstenaar werkzaam. Ze heeft tal van projecten waar ze aan meewerkt, krijgt opdrachten, nogal wat mensen contacteren haar om werk in bruikleen te nemen. Corona is voor de beeldende kunstenaars niet echt negatief geweest, het is een periode waarin ze ongestoord konden werken, het publiek is veel thuis moeten blijven en vond dat er wel wat kunst kon komen in de dagelijkse leefomgeving.

Schaal en materie

Nel Bonte lijdt een wat nomadisch bestaan, ze is veel onderweg in de wagen of met de trein en ze laat zich inspireren door datgene wat ze waarneemt, door dagelijkse objecten, banale dingen soms zoals een brievenbus, een deurkruk. "Ik haal die objecten uit hun dagelijkse context en geef ze een nieuwe gestalte, een nieuwe bestaansreden. Daarbij werk ik altijd met schaalverhoudingen, ik verklein of vergroot. De materie waarmee ik werk is superbelangrijk, de materie is steeds afhankelijk van het concept. Ik heb gelukkig de opleiding ruimtelijke vormgeving gevolgd, dus ik kan met om het even wat aan de slag: hout, metaal, keramiek, papier-maché, alles kan en duurzaamheid van een werk is voor mij niet echt van belang. Naast de schaal en de materie is natuurlijk ook de ruimte belangrijk. De white cube is niet echt mijn ding, alhoewel. De ruimte bepaalt mee wat ik toon."

Ze geeft het voorbeeld van een toiletpapierhouder in openbare toiletten langs de autowegen. Tijdens een noodzakelijke stop viel haar blik daarop en het ding wist haar te inspireren. "Ik vond het een prachtig object. Ik ben dat beginnen schetsen.

Ondertussen schreef ze zich in voor de opleiding tot chocolatier in avondonderwijs in Brugge. Ze wou ook beelden in chocolade maken. Ze was echt wel een bezig bijtje want in het weekend volgde ze nog les in het DKO van Roeselare waar ze les kreeg van de gedreven beeldhouwers Isidoor Goddeeris (°1953) en Pierre Goethals (°1953). Ze had nood aan een werkplekje in het weekend en vond haar eerste atelier in een oude varkensstal bij een boer in Oostnieuwkerke.

Na het behalen van haar master heeft ze onder lichte dwang van bezorgde ouders nog de lerarenopleiding gevolgd in het stedelijk onderwijs in Antwerpen waar ze les kreeg van wat ze een superleerkracht noemt: Lief Stevens. Voor haar afstudeerproject bij die opleiding had ze voor de medestudenten een doosje pralines gemaakt met daarbij de nodige opdrachten.

Ik haal die objecten uit hun dagelijkse context en geef ze een nieuwe gestalte, een nieuwe bestaansreden.

Ik maak daar dan schaalmodellen van, dat doe ik wel veel. Ik heb het uiteindelijk uitvergroot tot ongeveer 1,20 meter en heb het opgebouwd uit laagjes gepigmenteerd toiletpapier, een soort verharde bruine papier-maché. Ik heb op een zondag een karretje genomen en ben met mijn sculptuur naar de parking van de plaatselijke supermarkt getrokken." Ze heeft de sculptuur *Gorst* opgesteld op de lege parking en nam er foto's van. Dat werkte perfect. Ze neemt veel foto's van haar sculpturen op locatie omdat daaruit blijkt hoe die sculpturen in dialoog staan met de locatie. Als ze dan op een andere plek geëxposeerd worden, geven de foto's een bijkomende laag.

Inspiratie uit de kindertijd

Nogal wat van de dagelijkse objecten die Nel Bonte inspireren situeren zich in haar kindertijd. "Ik was uitgenodigd voor een residentie in het kader van de Godecharleprijs in Brussel. Ik mocht er een week verblijven zonder contact met de buitenwereld en

moest werken met het materiaal dat voorhanden was. Ik had een voorraadje strijkkralen bij, daar heb ik dan mee gewerkt." Er worden per discipline (schilderkunst, architectuur en beeldhouwkunst) telkens vier kunstenaars uitgenodigd. Nel Bonte werd laureate voor de beeldhouwkunst in 2013. Met de prijs van 5.000 euro moest ze zich verder vervolmaken. Ze trok naar de architectuurbiënnale in Venetië wegens haar fascinatie voor architectuur en daarna naar Criel-sur-Mer in het Franse departement Seine-Maritime. "Ik heb er een huis gehuurd vlakbij de zee.

Nel Bonte, *Gorst*, 40 x 50 x 1 cm, reproductie op dibond, verlaten parking aan de Spar

Nel Bonte, *Sweet Strangler*, 130 x 90 x 100 cm, mixed media, expo *Beestig* in Damme

om naden en kieren te dicht. Het heeft het grote voordeel van zeer licht te zijn. Ze toont op diverse plekken die sculpturen en wordt ook gevraagd door Jan Moeyaert van Stichting IJsborg in Damme voor de tentoonstelling *Beestig*. Daar werd het werk niet gepresenteerd op een palet zoals ze normaal doet, maar was het opgehangen en dat bleek te functioneren. Zo speelt toeval of het idee van een curator soms ook een rol.

De drollen van elanden

Voor inspiratie en het voeden van haar ideeënbank gaat Nel Bonte regelmatig op residentie. Zo trok ze een drietal jaar geleden naar Finland. Bij aankomst in Hämeenkyrö in de regio van Tampere vindt ze een volledig uitgerust atelier maar krijgt ze wel te horen dat het om een 'back to basic'-programma gaat. GSM afgeven en geen internet. "Ik ben begonnen met rondwandelen in de streek met oog voor de gewone dingen, de saunahutten in elke tuin en ik wist dat ik er kon sculpteren, er was klei, ik kon lassen, maar ik wou aquarellen maken. Er was geen papier om op te schilderen. Er zitten veel elanden in die streek. Ik heb er geen gezien maar wel hun uitwerpselen. Het leken mini-aardappelen en ben er in het atelier mee aan het werk gegaan. De poep werd in water ontbonden zodat de grasvezels overbleven en met een stuk stof en een kader heb ik een zeef gemaakt waardoor ik zelf papier kon maken. Ik stak er ook snippers krant bij als bindmiddel. Door goed te kneden kon ik op die manier elke dag een blad maken."

Tijdens haar dagelijkse wandeling had ze langs de weg een minihuisje gezien. Ze dacht dat het een brievenbus was of zoiets, maar niemand wist haar te vertellen wat het precies was. Ze heeft er schetsen van gemaakt, foto's van genomen, maakte er een maquette van die open en dicht kan en ook verschillende vormen kan aannemen. Van die diverse standen maakte ze opnames en ontwikkelde op die manier een alfabet waarbij elke stand stond voor een letter. Met die eigen taal is ze dan aan de slag gegaan via haar aquarellen en heeft ze een citaat gevormd. Dat was meteen haar eindwerk voor haar verblijf in Finland. Terug in het land kon ze de reeks tentoonstellen in een galerie in Knokke waar het door iemand werd gekocht die door het werk ontroerd was.

Kunst kan soms onze diepste gevoelens bespelen, ons raken zonder dat we direct weten waarom. Nel Bontes kunst weet emoties los te maken, positief of negatief, het maakt niet uit, en precies dat maakt haar werk interessant. **DAAN RAU**

Er was een reusachtige kelder waar ik een labo inrichtte en waar ik onderzoek deed naar alles wat ik vond op het strand. Ik heb daar twee weken geconcentreerd gewerkt, heb er foto's genomen van het organische leven uit de oceaan. Ik heb er ook verder gewerkt met de strijkkralen en liet de geometrische patronen eigenlijk evolueren naar meer organische motieven." Ze vertrok vanuit het werken met dat kinderspeelgoed tot het vormen van driedimensionale sculpturen die steeds groter in afmeting werden. Ze maakte er mallen van zodat ze ermee verder kon werken in andere materialen. Een keramische oplossing zou mogelijk zijn in het werkcentrum in Den Bosch maar dat viel niet binnen de financiële mogelijkheden. Uiteindelijk is ze aan de slag gegaan met polyurethaan, een schuimend polymeer dat gebruikt wordt

INFO Tentoonstellingen met werk van Nel Bonte: *Storms end somewhere*, Galerie Pinsart, Brugge, nog t.e.m. 26 september 2021 — *Biënnale van ideeën*, CC De Steiger, Menen, van 17 september t.e.m. 31 oktober 2021 — *Trio expo*, Ter Posterie, Roeselare, oktober-november 2021 — *Soloshow*, CAPS, Rivoli, Brussel, oktober 2021 — Publicatie: *A playground for species* (uitgave in eigen beheer) — www.nelbonte.com

In de collecties van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen (KMSKA), het Groeningemuseum in Brugge en het Museum voor Schone Kunsten in Gent (MSK) treft men een select aantal schilderijen dat gemaakt werd door gerenommeerde Italiaanse schilders. Ze verschillen danig van elkaar, zowel qua stijl, formaat, functie als thema. Elk heeft zijn kunsthistorische en esthetische waarde. Ze zijn uniek en onmisbaar en om die redenen werden ze gekwalificeerd als Vlaams Topstuk.

Van Fra Angelico tot Tintoretto

Italiaanse schilderijen op de Topstukkenlijst

Een Europees perspectief

Mocht je deze schilderijen van Fra Angelico, Antonello da Messina, Ambrosius Benson, Titiaan en Jacopo Tintoretto samenbrengen in een zaal, dan krijg je een kwalitatieve, maar heterogene en weinig samenhangende greep uit de Italiaanse schilderkunst. En toch vervullen ze een gemeenschappelijke rol binnen de collecties van de beherende musea en binnen het verhaal van de schilderkunst van de Nederlanden. Ze kaderen de schilderkunst van Van Eyck tot Rubens. Ze zijn de stille commentatoren. Ze zijn de buitenlandse referenties, de voorbeelden, of tegenvoorbeelden. Hun schilders waren invloedrijk en werden zelf beïnvloed. Ze contextualiseren de kunstproductie die hier het licht zag. En dat doen ze binnen een museale context op een efficiëntere manier dan vuistdikke studies. Zeker vanuit de optiek van de bezoeker.

In dat opzicht zijn weinig visuele ervaringen verhelderder dan het aanschouwen van het *Portinari Altaarstuk* van Hugo van der Goes (1440-1482) in de zaal gewijd aan Sandro Botticelli (1444/45-1510) in het Uffizi in Firenze. Terwijl in musea met grote collecties uit de Nederlanden en Italië de werken vaak fysiek ver van elkaar verwijderd zijn, zoals in het Louvre of in het Metropolitan Museum, en er van een dialoog of commentaar geen sprake is, is de shock in het Uffizi zeer voelbaar.

Bij benadering zet *Sint-Romuald ontzegt keizer Otto III de toegang tot de kerk* de werken van Van Eyck en Van der Weyden

Antonello da Messina, *Kruisiging*, 1475, olieverf op paneel, 59,7 x 42,5 cm Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen © www.artinlanders.be, foto: Hugo Maertens